

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 41/2023-29

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov 1/ [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a 2/ [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpených JUDr. Pavlom Piovarčím ml., advokátom, Štúrova 20, Košice, proti postupu (i) Prezídia Policajného zboru, národnej kriminálnej agentúry – exozitúry Košice v konaní ČVS: PPZ-250/NKA-PZ-VY-2013, (ii) Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v konaní sp. zn. VII/2 Gv 86/08, (iii) Krajskej prokuratúry v Košiciach v konaní sp. zn. 1Kv 28/19/8800, (iv) Okresnému súdu Košice I v konaní sp. zn. 10Tk/2/2015 a (v) Krajskému súdu v Košiciach v konaní sp. zn. 7To/58/2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 5. októbra 2022 domáhajú vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupmi orgánov činných v trestnom konaní a súdov vo veci ich trestného obvinenia s tým, že krajskému súdu bude zakázané pokračovať v porušovaní ich ústavných práv a bude im priznané finančné zadost'učinenie, a to každému z nich samostatne po 10 000 eur.

II.

2. Sťažovateľovi 1 bolo uznesením vyšetrovateľa z 13. apríla 2006 vznesené obvinenie za vraždu. Jeho sťažnosť proti tomuto uzneseniu bola uznesením prokurátora z 11. októbra 2006 zamietnutá. Sťažovateľovi 2 bolo uznesením z 29. mája 2006 za tú istú vraždu vznesené obvinenie. Jeho sťažnosť proti tomuto uzneseniu bola uznesením prokurátora z 12. decembra 2007 zamietnutá. Uznesením vyšetrovateľa z 20. februára 2007 bolo sťažovateľovi 1 vznesené obvinenie za druhú vraždu. Jeho sťažnosť bola uznesením prokurátora 9. augusta 2007 zamietnutá. Trestné veci sťažovateľov boli po viacerých procesných rozhodnutiach uznesením vyšetrovateľa 25. júla 2014

spojené na spoločné konanie a po skončení vyšetrovania bola na oboch sťažovateľov na okresnom súde 4. novembra 2015 podaná obžaloba za obe vraždy. Sťažovatelia 23. októbra 2017 podali podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku sťažnosť pre nečinnosť okresného súdu, o ktorej rozhodol krajský súd uznesením z 13. novembra 2017 tak, že ju zamietol.

3. Sťažovatelia ústavnými sťažnosťami opakovane namietali porušenie svojich ústavných práv prietiahmi v ich trestnom konaní, no ich ústavné sťažnosti boli odmietnuté. Naposledy pre zjavnú neopodstatnenosť v prípade sťažovateľa 1 uznesením ústavného súdu č. k. IV. ÚS 618/2018 zo 16. novembra 2018 a v prípade sťažovateľa 2 uznesením ústavného súdu č. k. I. ÚS 397/2018 zo 14. novembra 2018.

4. Sťažovateľ 2 dňa 15. apríla 2019 pod č. 20920/19 a sťažovateľ 1 dňa 1. júla 2019 pod č. 23079/19 podali na Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) sťažnosti, v ktorých opísali priebeh svojho trestného stíhania od roku 2006 až do podania ich sťažností a rozhodnutia ústavného súdu o odmietnutí ich ústavných sťažností. Sťažnosti boli doručené vláde Slovenskej republiky. Následne ESLP rozhodnutím z 22. mája 2020 podľa čl. 39 ods. 3 dohovoru vyčiarokol sťažnosti sťažovateľov zo zoznamu prípadov, čo odôvodnil tým, že mu bol doručený zmier, v ktorom sa sťažovatelia zaviazali, že v súvislosti so skutočnosťami, pre ktoré podali sťažnosti, si ďalej nebudú uplatňovať nároky proti Slovenskej republike, a za to vláda každému z nich samostatne zaplatí po 2 600 eur ako náhradu, ktorá je konečným riešením ich vecí.

5. Vo veci sťažovateľov okresný súd 29. apríla 2020 nariadil hlavné pojednávanie na 9. jún 2020, ktoré pre rozsiahle podanie jedného z obžalovaných odročil na 8. september 2020. Hlavné pojednávanie 8. septembra 2020 bolo pre karanténne opatrenie obhajcu jedného zo sťažovateľov odročené na 5. november 2020. I toto hlavné pojednávanie, ako aj hlavné pojednávania nariadené na 4. február 2021 a 8. apríl 2021 boli odročené pre pandemické opatrenia. Po hlavnom pojednávaní 13. mája 2021, na ktorom boli vykonané listinné dôkazy, boli rozsudkom okresného súdu 3. júna 2021 obaja sťažovatelia uznaní za vinných za obe vraždy. Sťažovateľovi 1 bolo upustené od uloženia súhrnného trestu, pretože má skôr uložený trest odňatia slobody na doživotie. Sťažovateľovi 2 bol uložený súhrnný trest odňatia slobody na 25 rokov. Odvolania sťažovateľov proti tomu rozsudku boli 17. septembra 2021 predložené krajskému súdu. Do podania ústavnej sťažnosti o odvolaní sťažovateľov krajský súd nerozhodol.

III.

6. Sťažovatelia namietajú celkovú dĺžku ich trestného stíhania od vznesenia obvinenia. Tvrdia, že ich vec nie je skutkovo zložitá a nemožno ospravedlniť 16 rokov trvajúce trestné konanie, keď k tomu nijak neprispeli, keďže sú obmedzení na osobnej slobode či už väzbou alebo výkonom trestu odňatia slobody a priebežne namietali prietahy v konaní. Následne sťažovatelia opisujú jednotlivé úkony orgánov činných v trestnom konaní, ktoré mali za následok predĺženie ich trestného stíhania. Polícii vyčítajú dĺžku prípravného konania takmer desať rokov. Prokuratúram to, že svojimi postupmi pripustili prietahy v konaní. Okresnému súdu sťažovatelia vytýkajú, že napriek zmieru v konaní pred ESLP rozhodol o ich obžalobe po viac roku. Napokon namietajú prietahy v postupe krajského súdu, ktorý o ich odvolaní nerozhodol od septembra 2021. Sťažovatelia žiadajú zohľadniť celkovú dĺžku ich trestného stíhania vrátane postupov polície

a prokuratúry v prípravnom konaní. Sú presvedčení, že v konaní pred ESLP bolo zohľadnené len obdobie trestného stíhania na okresnom súde od októbra 2015 do mája 2020.

IV.

7. Po postupe vlády v konaní pred ESLP nie je dôvod mať pochybnosti o tom, že trestné stíhanie sťažovateľov trvá neprimeranú dobu, a tým došlo k porušeniu nielen ich práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ale aj ich základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Zmier uzavretý medzi vládou a sťažovateľmi, ktorý viedol k vyčiarknutiu ich sťažností zo zoznamu prípadov, je vyslovením toho, že priedahmi v trestnom stíhaní sťažovateľov došlo k porušeniu týchto ich ústavných práv. Sťažovatelia sú presvedčení, že v konaní pred ESLP v súvislosti s uzavretím zmiaru, ktorý viedol k vyčiarknutiu ich sťažností, bolo zohľadnené len obdobie trestného stíhania na okresnom súde od októbra 2015 do mája 2020. S týmto ich východiskom sa nemožno stotožniť, keďže obaja sťažovatelia vo svojich sťažnostiach ESLP opísali celý priebeh ich trestného konania od vznesenia obvinení až po postupy okresného súdu po podaní obžaloby v roku 2015. Preto treba dospieť k záveru, že uzavretím zmiaru, ktorého súčasťou bolo poskytnutie finančnej náhrady, došlo nielen k uznaniu toho, že ich právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené bolo, ale aj toho, že k porušeniu tohto práva došlo postupmi všetkých v tejto ústavnej sťažnosti označených orgánov v ich trestnom stíhaní, a to v období od vznesenia obvinení v roku 2006 až do uzavretia zmiaru a vyčiarknutia ich sťažností zo zoznamu ESLP v máji 2020.

8. Takýto záver konaní o sťažnostiach sťažovateľov v konaní pred ESLP, z ktorých vyplýva porušenie práva sťažovateľov podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, treba interpretovať tak, že nie je dôvod na to, aby pri ďalších ústavných sťažnostiach sťažovateľov pre porušenie ich práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru bolo osobitné zohľadňované obdobie ich trestného stíhania za obdobie od roku 2006 do mája 2020. I zo zmiaru, ktorý so sťažovateľmi v konaní pred ESLP uzavrela vláda, treba vyvodiť povinnosť všetkých slovenských orgánov konať vo veci trestného obvinenia sťažovateľov bez zbytočných priedahov.

9. Čo sa týka postupu súdov v období po vyčiarknutí sťažností sťažovateľov zo zoznamu ESLP, nemožno dospieť k záveru, že by v postupe okresného súdu dochádzalo k ďalším zbytočným priedahom. Hlavné pojednávania boli nariadované priebežne a k ich odročeniu dochádzalo len z objektívnych dôvodov, ktoré boli vyvolané pandemickou situáciou. I napriek tomu okresný súd už v júni 2021 vo veci sťažovateľov rozhodol, pričom ich odvolanie v septembri 2021 predložil krajskému súdu. Z tohto priebežného postupu okresného súdu nemožno vyvodiť opätovné porušenie sťažovateľmi uvedených práv. K obdobnému záveru možno dospieť aj vo vzťahu k postupu krajského súdu, ktorého konanie v čase podania ústavnej sťažnosti trvalo niečo viac ako jeden rok. Takáto dĺžka konania o odvolaní sťažovateľov vo veci samej v trestnom konaní, ktoré sa týka závažných zločinov sťažovateľov, je ústavne prijateľná.

10. Z toho, že porušenie ústavných práv sťažovateľov priedahmi v postupoch orgánov činných v trestnom konaní a súdov bolo zohľadnené v zmiari v konaní na ESLP, ktorý mal za následok vyčiarknutie ich sťažností zo zoznamu ESLP, pričom v postupe súdov po tomto rozhodnutí ESLP nemožno identifikovať zbytočné priedahy, zakladá zjavnú neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti sťažovateľov, a preto bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde

Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ich ústavná sťažnosť odmietnutá.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. januára 2023

Robert Šorl
predseda senátu